

Ciència ciutadana i natura a l'aula: síntesi del projecte

INSTITUT MONTGRÒS

Població: Sant Pere de Ribes

Nivell educatiu: 3r d'ESO

Nombre d'alumnat participant: 90 alumnes

PROJECTE D'INTERVENCIÓ A LA RIERA DE RIBES

Des de l'INS Montgròs treballem des de fa cinc anys un projecte d'aprenentatge i servei a la riera de Ribes. El fet d'anar-hi cada any i que tot l'alumnat passi per la riera, ens va portar a preguntar-nos com treure més informació i dades d'aquest indret. La ciència ciutadana ens va arribar a través de la formació d'Escoles Verdes i hi vam trobar l'encaix.

Vam treballar amb el CREAF i l'entitat ARBA Litoral, virtualment i in situ, per poder decidir quines dades podíem obtenir i per trobar una manera de prendre-les. Amb l'eina iNaturalist hem pogut aprendre i aficionar-nos, docents i alumnes, a descobrir la biodiversitat de l'entorn. Hem creat a l'aplicació el projecte Institut Montgròs i, a través d'iNaturalist, hem participat en el projecte EXOCAT, aportant-hi dades sobre les espècies invasores que hem trobat a la riera.

Eines o plataformes

utilitzades: Moodle i iNaturalist

Temàtiques: ecosistemes, biodiversitat, participació ciutadana

Objectius:

Obtenir dades, amb l'iNaturalist, de les espècies de plantes de la riera de Ribes i determinar si aquestes són exòtiques o no. Amb el recull de dades, que anirà creixent any rere any, podrem determinar la biodiversitat del nostre entorn i fer alguna línia de recerca.

Conèixer la problemàtica de les espècies invasores per a la preservació de la biodiversitat.

Conèixer què és la ciència ciutadana i contribuir-hi per tal de fer més significatiu l'aprenentatge.

TEMPORITZACIÓ

Sessions de preparació a l'aula:
8 h. Què és la ciència ciutadana?;
Descobrim iNaturalist; Les
espècies exòtiques de la riera.

Sessions de camp: 2 h. Sortim a la
riera.

Sessions de resultats i producte
final: 4 h. Ordenem i analitzem les
dades.

VINCULACIÓ CURRICULAR

Matèries:
Àmbit de ciència i tecnologia de 3r d'ESO.

Competències clau: Competència en
ciència i la competència digital.

Competències transversals:
Competència ciutadana, competència
digital i competència personal, social i
d'aprendre a aprendre.

AVALUACIÓ

Amb aquest treball avaluem l'alumnat (primer fent una autoavaluació i després amb un diàleg amb el docent) amb següent indicador digital:

Entenc què és la ciència ciutadana i la seva importància i puc utilitzar una aplicació com iNaturalist per compartir dades científiques.

PRODUCTE FINAL

En aquest moment tenim 490 observacions fetes en el nostre projecte Ins Montgròs de l'iNaturalist, amb 69 observadors i 57 identificadors. A més, també apareixen diverses observacions a l'EXOCAT fetes per nosaltres.

Punts forts

Els punts forts del treball en ciència ciutadana han estat la implicació i motivació de l'alumnat que, en alguns casos, ha traspassat el treball a l'institut per aplicar-lo en altres contextos. Creiem també que s'ha entès molt bé què és la ciència ciutadana i que hi hem contribuït amb l'enviament de dades a científics d'arreu.

Propostes de millora

Vam anar a fer les identificacions amb tot el grup, hagués estat millor anar-hi amb grups petits amb algun adult entès de referència.

Caldria treballar millor què són les espècies invasores. Ha estat al final del projecte que hem entès (el professorat era novell en aquestes temàtiques) que en l'EXOCAT les exòtiques que es recullen són invasores. Així, podríem haver-hi aprofundit per a parlar de degradació ambiental.

ENLLAÇOS

[Publicació](#)

En aquest enllaç trobem l'accés al vídeo que vam fer de l'experiència

EN PRIMERA PERSONA

Hem gaudit molt imaginant, preparant i portant a terme la ciència ciutadana en el nostre projecte de la riera; ens faltava precisament això en aquest projecte, poder agafar dades i tenir l'experiència de l'investigador i investigadora a la recerca de noves espècies! Ha estat molt estimulant veure les reaccions de l'alumnat (sobretot d'aquelles persones amb una tendència més friqui..) i crec que la ciència ciutadana pot tenir molt de recorregut en el nostre institut.

A més, personalment, hi ha hagut un abans i un després en les meves excursions a la natura. Ara sempre trobo un momentet per treure l'iNaturalist i fer una aportació a la ciència, sobretot quan estic en algun lloc de difícil accés!

Ana Gris

CENTRE DE RECERCA

CREAF (Centre de Recerca en Ecologia i Aplicacions Forestals)

[Web](#)

ALTRES ACTORS

ARBA Sistema Litoral

[Web](#)

IMATGES DEL PROJECTE

